

II. číslo občasníka 2019

Boromeo

Časopis košických bohoslovcov

1809

1994

2019

210 ROKOV OD ZALOŽENIA

25 ROKOV OD OBNOVY

KŇAZSKÉHO SEMINÁRA V KOŠICIACH

Obsah

- 4. Zo seminárneho denníka
- 8. Rok skúseností
- 11. Nováčikovia
- 14. Nový akademický rok s novým dekanom
- 18. História nášho seminára
- 24. Prečo sme v Košiciach obnovili seminár?
- 26. Bol som pri obnove seminára
- 27. Spomienky na prvé roky
- 28. Výber z archívu
- 32. Víkendy vo farnostiach
- 34. Jazykový kurz v Nemecku
- 35. Máme nové CD
- 36. Služba imfirmaristu
- 37. Služba nástenkára
- 38. Súťaž

Redakčná rada:

Zľava hore:

Ján Pčolinský
Miloš Jaklovský
Matej Fečo
Ondrej Martinkovič
František Hermanovský
Vojtech Turko
Šimon Mesarč
Dávid Černiga
Peter Astrab
Jaroslav Grocký

Zľava dole:

Valentín Harničár
Šimon Škvarko, šéfredaktor
Tadeáš Jacko, zástupca
šéfredaktora
Ján Kotlarčík

Grafická úprava:
Peter Manko

Editoriál

Drahí čitatelia!

V rukách držíte ďalšie číslo seminárneho časopisu Boromeo. Veľmi pekne vám ďakujeme, že ste si zakúpili práve tento časopis a takýmto spôsobom podporili náš seminár sv. Karola Boromejského v Košiciach. Rok 2019 je pre náš seminár veľmi významný, pretože oslavujeme 25. výročie znovuotvorenia tohto seminára. Celé toto vydanie je preto venované práve tomuto krásnemu jubileu. Nájdete v ňom rôzne zaujímavé články či už od samotných iniciátorov, ktorí sa zaslúžili o to, že sa tento seminár v roku 1994 znovu otvoril, spomienky na minulé roky v seminári, historický prehľad vývoja tohto seminára do dnešnej podoby a pohľad na aktuálne dianie a situáciu v seminári.

Toto 25. výročie je od znovuotvorenia nie od založenia. Seminár sv. Karola Boromejského v Košiciach bol založený v roku 1809, a to znamená, že seminár, ako taký vznikol pred 210 rokmi. No žiaľ kvôli politickej situácii, ktorá sa v Uhorsku a Československu odohrávala seminár musel byť mnohokrát zrušený, presunutý a až v roku 1994 sa po páde komunizmu obnovil a chvála Bohu funguje dodnes. Viac sa o tejto téme dozviete v nasledujúcich článkoch, ktoré sme si pre vás v tomto čísle pripravili.

Želám vám, aby ste si čítanie tohto čísla užili, niečo nové sa aj dozvedeli a verím, že vás obsah tohto čísla zaujme.

Šimon Škvarko
šéfredaktor

Zo seminárneho denníka

NAPÍŠAL: PETER ASTRAB
FOTO: SEMINÁRNY ARCHÍV

400. výročie sv. Košických mučeníkov (7.9.2019)

7. septembra 2019 bolo práve 400 rokov, čo svätí Košickí mučeníci Marek Križin, Štefan Pongrác a Melichar Grodecký vydali najvyššie svedectvo vernosti Kristovi a jeho evanjeliu.

Z tohto dôvodu bol aj vyhlásený Jubilejný rok v košickej arcidiecéze, ktorý bol v katedrále zavŕšený eucharisticou slávnosťou. Zúčastnili sa jej apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Giacomo Guido Ottonello, J. Em. Péter kardinál Erdő, ostrihomo-buda-peštiansky arcibiskup a prímás maďarský, J. Em. Jozef kardinál Tomko a ďalší predstavitelia Cirkvi zo Slovenska i zahraničia. Eucharistickej slávnosti predsedal košický arcibiskup - metropolita Mons. Bernard Bober, ktorý

vyzdvihol, že napriek rozdielnemu pôvodu ukazali Košickí mučeníci na jednotu samotnej cirkvi a v túžbe po bratskej jednote vytrvali vo vernosti Kristovi až do konca.

Duchovné cvičenia (9. – 14.9.2019)

Na začiatku akademického roka sme sa utiahli do exercičného domu Spoločnosti Ježišovej v Prešove na duchovné cvičenia, ktoré viedol jezuita Ján Benkovský SJ, aby sme čas využili na duchovnú prípravu, intenzívnu modlitbu a stíšenie sa, tak potrebné pre načúvanie Božiemu hlasu. Meditácie boli venované udalostiam po Ježišomom zmŕtvychvstaní. Kontemplovali sme tajomstvo veľkonočnej radosti, všímali si, ako sa zmŕtvychvstalý Ježiš necháva postupne poznať priateľmi a čo je obsahom jeho slov. Prosili sme o veľkonočné zmyšľanie pre každodenný život.

Veni Sancte (1.10.2019)

Dňa 1. októbra 2019 bol v Aule svätých Košických mučeníkov uvedený do úradu nový dekan teologickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku doc. ThDr. Radoslav Lojan, PhD.

Inaugurácii predchádzala slávnosť Veni Sancte, v ktorej sme prosili Duha Svätého o pomoc pri štúdiu v začínajúcom akademickom roku.

Odpustová slávnosť Obišovce (6.10.2019)

Aj tento rok sme navštívili mariánsku diecéznu svätyňu v Obišovciach, aby sme si uctili ružencovú Pannu Máriu. Niektorí z nás sa zúčastnili aj sobotňajšieho programu. V nedeľu bola pred slávnostnou sv. omšou modlitba večeradla, ktorú viedol otec arcibiskup Mons. Bernard Bober. Hlavným ce-

lebratom a odpustovým kazateľom na sv. omši bol J. E. Mons. Wacław Depo, arcibiskup a metropolita z Czenstochowej. Vyzdvihol potrebu nachádzať Ježiša v chráme príbehom o maliarovi, ktorý schválne namaloval v kostole všetky ružencové tajomstvá okrem piateho.

Púť bohoslovcov na Velehrad
(11. – 13.10.2019)

V piatok sme autobusom pricestovali na Moravu do farnosti Štípa, kde nás s ochotou a láskou prijali domáci medzi seba a poskytli nám aj ubytovanie vo svojich rodinách. Srdečne nás privítal p. farár František Sedláček, ktorý nám predstavil históriu putníckeho miesta v Štípe, kostolíku zasvätenom narodeniu Panny Márie. Program na Velehrade sa konal v sobotu a stretli sa na ňom bohoslovci zo Slovenska, Čiech a Moravy. Omšu celebraval Mons.

Ján Graubner - Olomoucký arcibiskup a v homílii sa nám prihovril vladyka Peter Rusnák. Program sa skončil Akatistom po prednáškach, ktoré sa konali popoludní. V nedeľu sme sa vrátili naspäť do seminára.

Stretnutie v Badíne so sekretárom pre semináre (25.10.2019)

Arcibiskup Mons. Jorge Carlos Patrón Wong, sekretár pre semináre Kongregácie pre klérus navštívil Slovensko a pri tejto príležitosti sa stretol v Badíne s biskupmi, predstavenými seminárov a seminaristami. V prezentácii, ktorá bola v piatok venovaná seminaristom, vyzdvihol potrebu prežívania spoločenstva medzi kňazmi navzájom, potrebu zodpovednosti voči spolubra-

tom, zvlášť dôležitosť príkladu pre mladších. Predstavil niektoré body dokumentu Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis a odpovedal účastníkom na rozličné otázky týkajúce sa ich povolania a života v seminári. Bolo pre nás povzbudením zažiť jeho priateľský prístup a radosť zo spoločenstva. Po odchode z Badína sme sa ešte zastavili na mariánskom pútnickom mieste Staré Hory.

Slávnosť sv. Karola Boromejského
(4.11.2019)

Na sviatok patróna nášho seminára a seminárnej kaplnky sa už tradične konala odpustová slávnosť v seminárnom kostole, ktorú celebroidal otec biskup Mons. Marek Forgáč. Pri tejto slávnosti prijal kandidátov na kňazstvo, ktorí sú bohoslovcami piateho ročníka. Kazateľom bol špirituál František Fudaly z kňazského seminára v Spišskej Kapitule. Pred sv. omšou otec biskup požehnal bohoslovcom štvrtého ročníka reverendy.

Sv. omša za život (6.11.2019)

Podujatie Zapálme svetlo obetiam potratov sa konalo vo farnosti Košice – Juh. Večernú sv. omšu celebroidal Mons. Marek Forgáč, košický pomocný biskup, ktorý vo svojom príhovore spomenul, ako ľahko je možné prejsť od lásky k nenávisti a od nenávisti k láske.

V láske sa počne nový život, ale zrazu môže nastúpiť nenávisť a môže tento život odvrhnúť. Po omši sa v areáli starej nemocnice konala krížová cesta ako pripomienka utrpenia rodičov a detí zasiahnutých umelým potratom.

Rok skúseností

SPRACOVAL: MATEJ FEČO
FOTO: ARCHÍV BOHOSLOVCOV

FRANTIŠEK HERMANOVSKÝ, Příchovice

Minulý rok, počas ktorého som absolvoval pastoračnú prax, som strávil v ČR, v Interdiecéznom centre života mládeže Křižovatka Příchovice. Dedinka Příchovice sa nachádza v Jizerských horách na Severe Čiech v Litoměřickej diecéze. V centre pre mladých Křižovatka, ktoré sídli na miestnej fare som strávil 14 mesiacov, od júla 2018 do augusta 2019. Život v IDCŽM zabezpečujú kňazi a potom tzv. tímáci, ktorí majú podelené služby a tak vytvárajú zázemie pre všetkých, ktorí centrum navštívia. Služby a úlohy členov tímu sú rôzne. Od zabezpečenia stravy až po administratívne práce. Ja som mal na začiatku zverenú starostlivosť o kostol a prípravu liturgie a posledné štyri mesiace som varil v kuchyni. Oba tieto úlohy boli pre mňa zaujímavé a niečím obohacujúce. Pomáhal som aj pri vyučovaní detí na hodinách náboženstva. Všetko, čo sme na fare robili, sme sa snažili robiť spoločne s mladými. Od rúbania dreva,

odhadzovania snehu, varenia, pomoci v kuchyni, pomoci s upratovaním či praním, cez rôzne športy, prechádzky, túry, hry až po modlitbu a slávenie eucharistie. Každé ráno sme začínali spoločnou modlitbou a citátom z písma, tzv. „Slovom na deň“. Tieto myšlienky sme mali celý deň na zreteli a večer pri zdieľaní sme zhodnotili ako sa nám ich darilo naplniť. V čase, kedy som bol prítomný v Příchoviciach prebiehal okrem prípravy na sviatosť birmovania i animátorský kurz a púť mladých Litoměřickej diecézy do Ríma. Mali sme dokonca možnosť stretnúť sa a odfoťiť aj so svätým otcom Františkom. Môj pastoračný ročník ma veľmi ovplyvnil a posunul vpred či už po duchovnej ale aj ľudskej stránke. Zistil som, že práca s mládežou je niekedy náročná, ale i zaujímavá. Je ťažké si ich získať, ale nádherné s nimi pracovať. Ich vďačnosť a radosť zo života je obdivuhodná. Ďakujem za nenahraditeľnú skúsenosť, ktorú som mohol zažiť počas môjho pastoračného ročníka. Pastoračný ročník je podľa mňa skvelou prípravou bohoslovca na budúci kňazský život. «

TOMÁŠ KOVALČÍK, Jarovnice

Sú v živote chvíle, udalosti, či zážitky, na ktoré radi spomíname. Takéto chvíle a zážitky, na ktoré rád s nostalgiou spomínam som zažil aj ja uplynulý školský rok, ktorý som strávil v dedinke Jarovnice počas môjho pastoračného ročníka.

Mnohí ľudia majú voči tejto dedine predsudky, pretože sa tu nachádza najväčšia rómska osada na Slovensku. Pred začiatkom pastoračného ročníka možno aj ja som mal isté predsudky. Môžem povedať, že po tejto pastoračnej skúsenosti sa mnohé moje predsudky vyvrátili. Farnosť Jarovnice je zasvätená sv. Antonovi Pustovníkovi. Okrem farského kostola do farnosti patria ešte 3 ďalšie filiálne kostoly: v Močidlnoch, Daleticiach a v rómskej osade.

Čas strávený v tejto farnosti som vnímal ako novú príležitosť spoznať nových ľudí, vedieť vnímať ich problémy, starosti, ale aj radosť. Taktiež to bol veľmi vzácný čas na vytvorenie nových priateľstiev kamarádstiev, založených na modlitbe, za ktoré som veľmi vďačný. Okrem iného mal som tiež možnosť každú nedeľu stretávať sa s chorými, či už v dedine alebo v osade, ktorým som prinášal sviatostného Krista. Tieto stretnutia s chorými, ale aj s ich príbuznými, ktorí sa o nich starali boli pre mňa veľkým povzbudením. Mnoho krát som obdivoval týchto chorých, s akou vierou dokážu prežívať svoje choroby a

utrpenia, niektorí aj v osamelosti a obmedzení na životný priestor svojho domu.

Svoj čas som venoval aj miništrantom v rómskej osade, s ktorými som sa pravidelne stretával. Počas našich stretnutí sme sa pripravovali na miništrantskú službu. Veľmi atraktívnym športom pre týchto chlapcov je futbal, preto ak bolo priaznivé počasie počas stretnutí, vždy sme tento čas využili na futbal. Často som bol potešený jednoduchosťou a detskou radosťou týchto chlapcov a tým, že ku šťastiu im stačí tak malo. Veľmi obohacujúcou skúsenosťou bolo pre mňa prichádzať na sv. omše do rómskej osady, kde som mal možnosť vidieť s akou bezprostrednosťou prežívajú svoju vieru títo rómski veriaci.

K môjmu veľmi dobre prežitému pastoračnému ročníku prispeli aj dvaja kňazi: Radoslav Gejguš (farár) a Matúš Hatok (kaplán), s ktorými som žil na fare. Aj touto cestou sa im chcem poďakovať za ich prijatie, ústretovosť a za vytvorenie dobrého prostredia na rozpoznávanie a prežívanie môjho povolania. Môžem povedať, že počas tohto roka sa medzi nami nevytvorili len akési pracovné vzťahy, ale aj bratské priateľstvá. Pán farár a pán kaplán, ďakujem Vám.

Veľkým povzbudením boli pre mňa deti, miništranti, mladí, ktorí prichádzali na stretnutia, zbory, či obyčajné neformálne posedenia. Vždy ma potešilo, keď som mal možnosť stretnúť sa s ľuďmi na dedine pri ich prácach a vidieť, s akou jednoduchosťou vedia prežívať svoju vieru v každodennom živote.

Myslím si, že pastoračný ročník je v mnohých smeroch prospešný a obohacujúci pre bohoslovca počas jeho prípravy na kňazstvo. Som veľmi rád že som mal možnosť zažiť pastoračný ročník.

Na záver by som dodal iba toľko, že každý človek, s ktorým som sa stretol, každá udalosť, každý zážitok vytvorili krásu mozaiky môjho pastoračného ročníka. Preto milí farníci veľká vďaka. «

ŠIMON ŠKVARKO, Pavlovce nad Uhom

Po krásnych dvoch rokoch v seminári nadišiel čas, keď som mal odísť na pastoračný ročník do nejakej farnosti v našej arcidiecéze. Mne bola určená farnosť Pavlovce nad Uhom. Pastoračnú prax som začal 1. septembra 2018, a to obrovskou slávnosťou blahorečenia bl. Anky Kolesárovej na štadióne v Košiciach. Túto slávnosť nespomínam len tak. Práve s touto novou blahoslavenou tínedžerkou bol spätý celý tento požehnaný rok, keďže filiálnou obcou pavlovskej farnosti je Vysoká nad Uhom, kde sa táto nová blahoslavená narodila. V pútnickom kostole vo Vysokej som strávil veľmi veľa času počas celého roka. Keďže sem začalo púťovať veľké množstvo ľudí, celé moje pôsobenie v tejto farnosti sa točilo okolo tohto pútnického miesta. Mojou úlohou bolo zabezpečiť, aby bol kostol otvorený, pripravený na svätú omšu, a ak bolo treba, tak aj niečo o bl. Anke porozprávať. Farnosť Pavlovce nad Uhom je veľmi živá farnosť. Počas môjho roku v tejto farnosti sa tu vždy niečo dialo a o núde som ani nerozmýšľal. Či už nejaká práca okolo farskej budovy, okolo kláštora sestier Satmárok, ktoré tu pôsobia, okolo všetkých kostolov tejto farnosti alebo množ-

stvo spoločenských akcií na Vianoce, Veľkú noc, cez rok, počas pútnických sobôt, rozvážanie potravinovej pomoci atď. Táto farnosť je asi najznámejšia vďaka veľkonočným baránkom, ktoré sa tu pečú vo veľkom. Veriaci z celej farnosti sa rozdelia na skupiny a skoro dva mesiace od skorého rána do neskorého večera tieto baránky pečú, orezávajú, „hlavičkujú“, maľujú im tvár, ozdobujú a nakoniec balia do celofánu. Potom sa naložia do auta a rozvážajú po celom Slovensku. Hoci sa to zdá veľmi náročné mňa osobne to veľmi bavilo.

Keďže na fare bolo pri pečení vždy mnoho ľudí, o zábavu nebolo núdze. Ďakujem všetkým zo všetkých dedín za tieto chvíle. Určite nemôžem nespomenúť spevácke skupiny, ktoré na fare nacvičovali svoje piesne a tak mi ľudovou nôtou spríjemňovali večer. No spomedzi nich mám asi najbližšie k mužskej speváckej skupine Sokoli, ktorú vedie sám pán farár spolu so sestričkou. Nevynechal som snáď ani jeden ich nácvik či vystúpenie. Chlapi držia sa a ďakujem za všetko. Najväčšiu radosť som mal z detského zboru vo Vysokej nad Uhom, ktorý sme založili. Spolu so sestričkou sme s deťmi cvičili rôzne piesne, a tak okrášľovali štvrtkovú svätú omšu. Mám veľmi veľa zážitkov a skúseností, ktoré by som chcel spomenúť, no na to by nestačil ani celý časopis.

Hlavne by som sa chcel všetkým poďakovať. V prvom rade Bohu, že ma poslal k vám a potom každému jednému z Pavloviec, Vysokej, Čierneho Poľa, Stretavy, Stretavky za to, že som sa medzi vami cítil až priveľmi dobre. Najviac sa chcem poďakovať pánovi farárovi za všetky jeho povzbudenie a napomenutia. Ďalej pánovi kaplánovi, kňazom z Domčeka a určite nemôžem zabudnúť na sestričky Satmárky, ktoré ma nikdy nenechali hladného. Vďaka. «

Nováčikovia

SPRACOVAL: MATEJ FEČO

FOTO: ARCHÍV BOHOSLOVCOV

Dávid Černiga, Stropkov

Moje kroky do kostola viedli už od malého detstva, už ako 4 ročný som ministroval a stál najbližšie pri oltári. Už vtedy som sa hral na kňaza doma, kedy som slúžil sv.omše. Moja sestra Lucka a môj brat Jožko mi robili mi-

ništrantov, čítali mi čítanie a posluhovali pri „oltári“. No vždy som si hovoril, že to sú také detské, naše: „Keď budem veľký, chcel by som byť kňazom.“

Svoj čas som trávil veľa v kostole a s kňazmi, ktorí pôsobili v našej farnosti. Oni mi boli veľkým vzorom, oni mi ukazovali ako žijú svoje kňazstvo, ako sa starali o nás miništrantov, deti, mládež. Tiež mi nedá nespomenúť našich, teraz už kňazov - rodákov, s ktorými som zažil taktiež krásne chvíle na táboroch, keď boli bohoslovcami.

Po strednej škole som žil chvíľku v Anglicku a tam som prvý krát pocítil túžbu po kňazstve, že Boh má so mnou plány. Po návrate domov na Slovensko som ešte 3,5 roka pracoval a rozlišoval moje povolanie. Popri práci som vždy premýšľal nad kňazstvom, kedy som sa viac a viac tešil na takúto službu «

Dominik Maruša, Krásna Lúka

Moje povolanie sa zrodilo už doma v rodine. Miništrovať som začal od piateho ročníka a táto služba, ako aj veci okolo kostola sa mi veľmi páčili a veľmi ma zaujímali. Veľmi rád som chodil do kostola a s veľkou bázňou som sa pozeral na kňaza, čo robí pri oltári, ako dvíha ruky, čo hovorí. A tak toto moje povolanie rástlo, aj keď som si to ani neuvedomoval. Doma sme sa často hrali na kňazov. U babky sme mali ornáty, kalichy a všetko potrebné na „slúženie“ sv. omše. Moje po-

volanie rástlo aj vtedy, keď som pomáhal pánovi kostolníkov. A tak som sa začal modliť za správny výber povolania. To rozhodnutie som veľmi premodlil. Často som sa modlil aby mi Pán ukázal cestu. A on mi ju aj skrze rodinu a kňazov v mojom okolí ukazoval. Definitívne som sa pre kňazstvo rozhodol v štvrtom ročníku na strednej škole. A aj keď som už v seminári, táto túžba vo mne stále rastie. A chcem byť, ak Pán Boh dá, dobrým kňazom. «

Ján Kotlarčík, Plešivec

Kňazské povolanie ma oslovilo už ako malého chlapca. Bolo to však iba krátke obdobie v čase, keď som sníval o tom, čím chcem byť, keď vyrastiem a práve povolanie kňaza bolo jedným z tých, čo ma zaujali. Potom som začal hrať volejbal, v ktorom som bol celkom dobrý a preto ma zavolali na športové gymnázium do Trenčína, kam som šiel s veľkým nadšením a veľkým snom o kariére profesionálneho volejbalistu. Boh si však tento môj sen použil pre ten svoj. Popri volejbale som totiž začal chodiť do UPC, kde moja viera rástla a dozrievala. Asi niekedy v čase po prijatí sviatosti birmovania som začal cítiť v mojom vnútri Božie volanie do kňazstva, no zo začiatku som sa mu bránil. V UPC som však našiel kňaza, ktorý mi ukazoval krásu tohto povolania a bol mi tiež oporou a dobrým duchovným vodcom aj pri mojom rozlišovaní. Tak po dlhom čase modlitby a rozlišovania som nakoniec povedal Pánovi spolu s Pannou Máriou (dokonca na sviatok Neпоškvrneného počatia Panny Márie) „nech sa mi stane podľa tvojho slova“ a podal som si prihlášku do seminára. «

Ondrej Martinkovič, Medzany

Ako malý chlapec som často „slúžieval“ sväté omše. Dokonca aj cez týždeň. To by som však ešte nepovažoval za znak kňazstva. „Koncelebrovali“ totiž so mnou aj moji bratia a obaja sú už šťastne ženatí. Ak práve nebol čas „liturgie“, žili sme vo svete Apačov. Môj brat obsadil rolu Old Shatterhanda, kamarát Winnetua a mne ostala úloha Čiernokabátnika (misionára).

Keď už to vyzeralo na celoživotné povolanie, povinná školská dochádzka nás donútila opustiť vigvamy. Misia bola prekazená. Predo mnou sa objavil nový svet. A objavili sa i pekné spolužiačky, neskôr animátorky. Dovtedy som poznal len Ribanu (tá však patrila Winnetuovi). Začal som premýšľať o rodine.

A rodinne nastavený som ostal aj po škole. Pár rokov som pracoval v malom filmo-

vom štúdiu. Myšlienka na seminár bola celé tie roky v „stand-by“ režime. Ale bola. Neodohňalo ju podnikanie, záľubenia, zahraničie, ani rôzne moje úlety. Cítil som sa ako na kruháči. Nešiel som naplno ani do vzťahu, ani do seminára. Obdobie nadšenia striedalo obdobie slz a vzpierania sa. Rozhodujúce boje som prežíval s rytierom Ignácom na duchovných cvičeniach. Po jedných z nich som sa vybral na prijímačky. O pár dní mi prišla pošta. Neprijali ma.

Bola to pre mňa facka. Výchovná. Príležitosť krotiť moju pýchu a premýšľať nad tým, že povolanie nie je vec môjho rozhodnutia. To nie že ja sa rozhodnem byť kňazom alebo manželom. Je to Boží dar, celoživotné pozvanie. Preto som sa na ďalší rok prihlásil znova. A tak stále objavujem povolanie a učím sa naň odpovedať. «

NOVÝ AKADEMICKÝ ROK S NOVÝM DEKANOM

SPRACOVAL: JAROSLAV GROCKÝ
FOTO: DODAL RADOSLAV LOJAN

Ako to už býva, nový akademický rok v živote univerzity prináša nové veci, nové výzvy, nové situácie... Jednou z najväčších zmien na našej Teologickej fakulte v tomto akademickom roku je nepochybne zmena v jej vedení. Doterajšieho dekana fakulty, prof. ThDr. Cyrila Hišema, PhD. vystriedal 1. októbra 2019 doc. ThDr. Radoslav Lojan, PhD.. A keďže my bohoslovci sme veľmi zvedaví (a veríme, že vy tiež), tak sme novému dekanovi Teologickej fakulty položili zopár otázok. Prijemné čítanie.

Otec dekan, mnohí ľudia Vás poznajú z Vášho doterajšieho pôsobenia na Teologickej fakulte alebo aj z miest, kde ste doposiaľ pôsobili. Napriek tomu sa nájdú určite takí, pre ktorých je Vaše meno nové. Preto Vás chcem poprosiť, aby ste sa v úvode krátko predstavili.

Ďakujem vám za oslovenie a srdečne pozdravujem všetkých vašich čitateľov. Keď mám zhrnúť svoje roky služby ako kňaza a pedagoga, tak chronologicky, asi nasledujúco: 2002 – 2004 kaplán vo farnosti Prešov sv. Mikuláša, 2004 – 2006 kaplán vo farnosti Košice Dóm sv. Alžbety, 2006 – 2012 administrátor Slovenskej misie v Ottawe, Kanada (zároveň aj študijný doktorandský pobyt na University of Ottawa a Saint Paul University v Ottawe, Kanada), 2012 – 2014 kaplán vo farnosti Košice Dóm sv. Alžbety a od roku 2014 som výpomocný duchovný vo farnosti Košice sv. Ondreja Podhradová. Každá z menovaných farností bola pre mňa, a verím aj pre ich veriacich, požehnaním a stále tam, kde som

pôsobil, či pôsobím, cítim Božiu prítomnosť a blízkosť. Od 2014 pôsobím aj ako odborný asistent na katedre systematickej teológie a neskôr aj ako tajomník TF KU, a to trvá až do 30.09.2019. Od 01.10.2019 som sa stal dekanom TF KU a naďalej som aj moderátorom Ekumenického spoločenstva cirkví na území mesta Košice.

Vieme, že sa venujete najmä morálnej teológii, kresťanskej etike a bioetike. Môžete nám prezradiť, čo Vás inšpirovalo práve k tomuto zameraniu?

Prijímam túto nomináciu s veľkou pokorou a budem sa snažiť, aby naša fakulta napredovala tak akademicky, ako aj ľudsky a duchovne.

Keď som dávnejšie čítal encykliku už dnes sv. Jána Pavla II. pod názvom Veritatis splendor, oslovil ma jeden článok tejto encykliky, kde je napísané, že „Vďaka Božiemu zjaveniu a viere veriaci rozoznávajú novotu, ktorou sa vyznačuje morálnosť jeho skutkov: tie majú vyjadrovať súlad či nesúlad s dôstojnosťou a povolaním, ktoré dostal skrze milosť; v Kristovi Ježišovi a v jeho Duchu je kresťan novým stvorením, Božím dieťaťom a svojimi skutkami ukazuje, či je podobný alebo nepodobný obrazu Syna“

(VS 73) Oslovili ma tieto slová pápeža a začal som sa im viac venovať cez skúmanie predmetu a zamerania morálnej teológie, etiky a napokon aj bioetiky. A poviem vám, je stále čo sa učiť, a to najmä v oblasti kresťanského pohľadu na stále nové výzvy v bioetike. Za zameranie v oblasti morálnej teológie a bioetiky vďačím svojim školiteľom a osobnostiam ako bol prof. František Tondra, Juraj Semivan, ale aj Noël Simard a mnohí iní.

Okrem práce na Teologickej fakulte ste tiež moderátorom Ekumenického spoločenstva cirkví na území mesta Košice. Čo je Vašou úlohou v tomto Ekumenickom spoločenstve?

Moderátor Ekumenického spoločenstva cirkví organizačne vedie ES a je jej hovorcom. Spolu so svojimi bratmi v Ekumenickom spoločenstve sa snažíme v duchu dialógu lásky, úcty, tolerance a dobrých vzťahov pracovať na jednote a spoločných aktivitách. V tomto roku slávime už 25. výročie Ekumenického spoločenstva, ku ktorému sa hrdo hlásim a som rád, že má svoje miesto na našej Teologickej fakulte, Katolíckej univerzity v Ružomberku.

Od októbra tohto roku nastala zmena vo vedení Teologickej fakulty a Vy ste sa stali jej novým dekanom. Doposiaľ ste boli jej tajomníkom. Ako vnímate túto zmenu a čo bude Vašou novou úlohou?

Možno pre vysvetlenie, dekan je čelným predstaviteľom fakulty, riadi ju, zastupuje a koná v jej mene. Akademický senát ho volí na štvorročné obdobie, najviac na dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia. Pre mňa je to veľká výzva, keďže som doteraz zastával na Teologickej fakulte skôr úlohu finančného manažéra a riadneho vysokoškolského pedagóga, ale prijímam túto nomináciu s veľ-

kou pokorou a budem sa snažiť, aby naša fakulta napredovala tak akademicky, ako aj ľudsky a duchovne.

Otec dekan, aká je Vaša vízia do budúcnosti s Teologickou fakultou v Košiciach?

Naša Teologická fakulta je verná kresťanským hodnotám, má úctu k tradíciám a je otvorená novým výzvam. Počas svojej doterajšej existencie si fakulta vybudovala rozsiahlu sieť kontaktov v oblasti výučby, vedy a

výskumu, aktívne sa zapája do domácich i zahraničných výskumných projektov, spolupracuje s mnohými zahraničnými univerzitami, rozvíja a podporuje mobility študentov a pedagógov. Teší ma, že počas existencie našej fakulty vyšlo z jej brán mnoho úspešných absolventov, ktorí sa uplatnili doma aj v zahraničí a ktorí si odborný rešpekt a reputáciu získali práve vďaka Teologickej fakulte. Chcem sa preto vo svojej vízii zamerať na ďalšie smerovanie našej fakulty, a to najmä: na hľadanie pravdy a podelenia sa s ňou; podporovať poznanie prostredníctvom vzdelávania, výskumu a publikácií pedagógov TF KU, a tak slúžiť rozvoju človeka; pracovať pre spoločný cieľ na fakulte všetkých zúčastnených a najmä pracovať zodpovedne a konať dobro s najlepším úmyslom. Rád by som na našej fakulte podporil a uviedol do praxe požiadavky pápeža Františka, ktorý zdôraznil tri princípy pre vzdelávanie: poľudštenie vzdelávania, zlepšenie kultúry dialógu a upevňovanie nádeje, ktoré má vychádzať z dynamiky života a k tomu prispôbiť vzdelávania. Nemôžem to uskutočniť sám, ale spoločne so svojimi kolegami, zamestnancami a študentmi môžeme zrealizovať tento náš spoločný projekt. K tomu vás všetkých pozývam.

Ďakujeme za rozhovor a vyprosujeme do Vašej služby veľa Božieho požehnania a darov Ducha Svätého. «

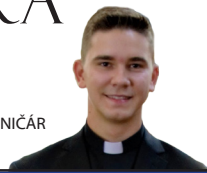
« Radoslav Lojan v inauguračnom príhovore uviedol, že chce na fakulte uviesť do praxe požiadavky súčasného pápeža Františka: poľudšenie vzdelávania, zlepšenie kultúry dialógu a upevňovanie nádeje, ktorá má vychádzať z dynamiky života a k tomu prispôbeného vzdelávania.

HISTÓRIA NÁŠHO SEMINÁRA

SPRACOVAL: VALENTÍN HARNIČÁR

FOTO: DODAL CYRIL HIŠEM

V živote sa naskytnú príležitosti, kedy je dobré obzrieť sa späť - do histórie. Takouto príležitosťou je aj dvadsiate piate výročie znovuoťvorenia nášho kňazského seminára. O kľúčových momentoch pre kňazské semináre našej arcidiecézy sme sa rozprávali s pánom profesorom Cyrilom Hišekom, cirkevným historikom.

Košická univerzita

Nedostatok dobrých a vzdelaných kňazov bol hlavný problém Cirkvi na Slovensku v 16. a 17. storočí. Pri zakladaní Trnavskej univerzity Peter Pázmaň dôrazne prízvukoval, že univerzitu potrebujú aj Košice. Všetci zainteresovaní mysleli na formovanie kňazov, na to, že túto úlohu má vykonať Spoločnosť Ježišova. Generálny predstavený rehole jezuitov P. Gosvitijs Nickel súhlasil s jej založením. Najneskôr v roku 1656 akceptoval túto univerzitu od jágerského biskupa Benedikta Kišdyho, ktorý vydal jej zakladaciu listinu v Jasove 26. februára 1657.

Bulla aurea. Cisár Leopold I. novovzniknutú univerzitu akceptoval „Zlatou bulou“, ktorú podpísal 7. augusta 1660 v Štajerskom Hradci. Tak ju zrovnoprávnil s európskymi univerzitami vo Viedni, v Prahe, v Kolíne, v Moháči a inde. Bulu signoval arcibiskup Juraj Selepčeni-Pohronec. Biskup Benedikt Kišdy sa tejto udalosti už nedožil. Zomrel v Jasove pár dní predtým, a to 22. júna 1660.

Poslucháči I. ročníka teológie boli v Košiciach v roku 1809

Na budúci seminár v Košiciach pamätal biskup Benedikt Kišdy vo svojom testamente v roku 1649 sumou 30 000 rýnskych zlatých, majetkom v Gyňove a domom v Košiciach. Kišdyho závet uskutočnil jágerský biskup Tomáš Pálffy (1660-1669). Zakladajúcu listinu seminára sv. Ladislava (Kišdiána) vystavil biskup Tomáš Pálffy 4. júna 1664 v Košiciach. Inštitúcia prevzala pravidlá viedenského Pázmaňa. Tu sa formovali budúci kňazi pre diecézu jágerskú, varadínsku, čanadskú a ďalšie. Viedli ho jezuiti. Seminaristi navštevovali prednášky na univerzite. Bývalo ich okolo 40. Teológiu študovali aj iní teológovia, nepatriaci do tohto seminára. Navštevovali ju však v pomerne veľkom počte aj klerici rozličných reholí. Na prvom mieste to boli školastici zo Spoločnosti Ježišovej (tých bývalo niekedy aj 24, školastikov-filozofov okolo 10), ďalej tu študovali františkáni, premonštráti a aj baziliáni.

Koniec – kišdiána, jezuitov, univerzity

Kišdiánium bolo umiestnené v budove na Alžbetinej ulici č. 2. Kňazský seminár bol

činný až do roku 1760, aj keď existoval novopostavený kňazský seminár v Jágri (od r. 1709). Dňa 12. apríla 1760 bohoslovci (27) z košického seminára odišli z Košíc do Jágra. Košická univerzita fungovala aj po zrušení jezuitov (1773) až do roku 1777, kedy 27. augusta Mária Terézia vydala nariadenie "Ratio educationis". V ňom pre Uhorsko existovala už iba jedna univerzita v Budíne.

Košická diecéza - založenie. Obdobie bez možnosti vychovávať budúcich kňazov v Košiciach netrvalo dlho. Hneď zriadením Košickej diecézy cisárom Františkom I. 23. marca 1804 a jej pápežským erigovaním Piom VII. dňa 9. augusta 1804, bola zriadená katedrálna kapitula a kňazský seminár a lýceum.

Kňazský seminár sv. Karola Boromejského

Dvorným dekrétom č. 5158 zo dňa 13. júna 1806 na základe predbežného projektu a rozpočtu na rekonštrukciu zrušeného františkánskeho kláštora, vydal panovník pokyn na prípravné práce, aj keď už oprava sa začala v roku 1805. Prestavba budovy, jej adaptácia pre kňazský seminár, bola dokončená v roku 1824. Poslucháči 1. ročníka teológie boli v Košiciach v roku 1809, aj keď budova ešte nebola dokončená, pretože v Jágri nastali problémy s priestormi. Na začiatku školského roku 1811/12 bola požehnaná budova kňazského seminára. Z úcty k prvému rektorovi Karolovi Rajnerovi bol za patróna vybraný sv. Karol Boromejský. Menovaní boli štyria profesori teológie. Prednášalo sa v la-

tinčine a neskôr niektoré predmety v maďarčine, po vzniku Československej republiky v slovenčine.

Druhá svetová vojna

Seminár zažil pohnuté časy po Viedenskom verdikte, ktorým územie Košíc pripadlo do Maďarska. Väčšina bohoslovcov opustila Košice a v štúdiu teológie pokračovali rozptýlení po diecéznych seminároch na Slovensku. Najmä v Bratislave. V košickom seminári ostali z nich iba deviati, ktorí pochádzali z tohto územia. K nim sa pripojili bohoslovci z Jágru, ktorí tam študovali pre tú časť košickej diecézy, ktorá po vzniku Československej republiky v r. 1918 ostala v Maďarsku.

Biskup Jozef Čársky 8. septembra 1939 musel opustiť Košice a odišiel do Prešova ako apoštolský administrátor tých častí košického, satmárskeho a rožňavského biskupstva, ktoré ostali na Slovensku. Do Košíc prišiel 16. septembra 1939 Dr. Štefan Madarász ako nový košický biskup. Situácia sa zmenila až po skončení Druhej svetovej vojny a návratom seminaristov do Košíc.

Komunizmus

Nástupom komunistov k moci (1948) nastal boj proti slobode a Cirkvi. Došlo k postupnej likvidácii cirkevných štruktúr. Vládnym nariadením č. 112/1950 Zb. o bohosloveckých fakultách zo dňa 14. júla 1950 bolo na Slovensku sústredené všetko rímskokatolícke bohoslovecké štúdium v Bratislave na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte. Teologická fakulta však bola kontrolovaná štátom. Všetky ostatné kňazské semináre boli zrušené (rehoľné už v tom čase neboli) – v Nitre, Banskej Bystrici, Spišskej Kapitule, Košiciach a v Prešove. Predstavení a profesori boli internovaní. Len časť bohoslovcov mohla doštudovať. Zhabané seminárne majetky boli rozobraté, zničené a určené pre nové štátne účely.

Nežná revolúcia

Až v roku 1989 svitla nová nádej na obnovu náboženského života. Mnohí, ktorí už zažili rok 1968 však tomu spočiatku neverili a len v tichosti niekoľko mesiacov vyčkávali. No keď Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na Zákone č. 403/1990 z 2. októbra 1990 o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd, pochybnosti sa začali úplne rozchádzať. Vo významný deň pre Československú históriu 21.8.1991 vznikla dohoda medzi Rímskokatolíckym biskupským úradom a Konzervatóriom o vydaní a prevzatí nehnuteľností podľa zákona. Košické biskupstvo sa

Benedikt Kisdy, jágerský biskup, založil 26. februára 1657 v Košiciach akadémiu, prvú svojho druhu v meste. Zveril ju pod správu rehole jezuitov. Akadémia sa stala univerzitou vyhlásením buly 6. augusta 1660 cisárom Leopoldom I. V roku 1777 bola univerzita zobratá jezuitom a stala sa kráľovskou univerzitou. »

Spoločná fotka všetkých dvadsaťjeden bohoslovcov v košickom seminári sv. Karola Boromejského v roku 1922. Po roku 1938 ich bolo už iba deväť. Po znovuotvorení seminára v roku 1994 len do prvého ročníka nastúpilo 32. A historicky najviac bohoslovcov bolo v celom seminári okolo roku 2000 a to až 125. Dnes nás je dokopy 37 bohoslovcov a to z dvoch diecéz, Rožňavskej a Košickej. »

« Budova prvého kňazského seminára sv. Ladislava na Alžbetinej ulici č. 2 v Košiciach. Tento objekt nazývali aj Kišdiánium, pretože tento dom daroval jágerský biskup Benedikt Kišdy pre potreby seminára. Tento seminár bol v tejto budove od roku 1665 až do roku 1760, keď sa všetci biskupovia museli presunúť do Jágru.

« Budova kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Košiciach v rokoch 1919 – 1938 ako Slovenský katolícky konvikt. Od jej postavenia v roku 1657 v nej sídlil šľachtický konvikt, bolo v nej prvé premonštrátske gymnázium, cholerová nemocnica, prvé sídlo štátnej reálnej školy a po zoštatnení od roku 1950 stredoškolský internát.

tak 23. januára 1992 opäť stalo majiteľom seminárnej budovy.

Obnova kňazského seminára

Na Zelený štvrtok 1992 biskup Mons. Alojz Tkáč prvýkrát verejne vyslovil svoj úmysel obnoviť kňazský seminár. Biskup Alojz Tkáč 1. augusta 1993 poveril Antona Konečného, aby sa stal rektorom seminárneho kostola a postupne pripravil schátrané budovy a všetky potrebné administratívne úkony k tomu, aby na Hlavnej ulici v Košiciach bol opäť obnovený kňazský seminár. Nasledovali dôležité rokovania s Kongregáciou pre katolícku výchovu, s Ministerstvom školstva a financií, s Univerzitou Komenského a s Rímskokatolíckou cyrilometodskou bohosloveckou fakultou v Bratislave. Výsledkom týchto rokovaní bolo, že kňazský seminár v Košiciach bol zaradený do Inštitútu CMBF ako fakultné pracovisko a výchova sa zaradila do Kňazského seminára sv. Karola Boromejského ako rektorátnej pracovisko.

Začala sa generálna oprava znovuzískaných priestorov. Zodpovedným bol vicerektor Jozef Ondovčák. Na jar 1994 sa začalo s realizáciou opráv 1. a 2. poschodia na Hlavnej 91. V roku 1995 sa obnovilo prízemie a priechod Hlavnej ulice. V roku 1996 práce pokračovali v podkroví a posúvali sa k bu-

Do obnovených priestorov Kňazského seminára v Košiciach mohli noví bohoslovci nastúpiť 4. októbra 1994 a zaspievať slávnostné „Veni Sancte“.

dovám na Kováčskej 48 a 46 od podkrovia až po prízemie a suterén. V roku 1998 práce pokračovali na podkroví budovy na Hlavnej 89. V tom roku sa z tejto budovy vysťahovalo Konzervatórium. Priestory dnešnej Teologickej fakulty boli odovzdané k užívaniu v roku 2003. V nasledujúcom roku sa začalo so stavbou auly a neskôr aj átria. V poslednej 10. etape generálnej opravy týchto budov sa v roku 2007 prikročilo k oplozeniu priestorov z Kováčskej ulici a úprave prístupovej cesty a okolitého terénu. Oprava budov sa z veľkej časti realizovala zo zahraničnej pomoci, zo zbierok veriacich Košickej diecézy ako

aj brigádnických prác z jednotlivých farností.

Do obnovených priestorov Kňazského seminára v Košiciach mohli noví bohoslovci nastúpiť 4. októbra 1994 a zaspievať slávnostné „Veni Sancte“. Tejto slávnosti sa zúčastnilo množstvo biskupov, kňazov, rehoľníkov, zástupcov iných vysokých škôl, predstaviteľov verejného, spoločenského a kultúrneho života. Dňa 16. októbra 1994 bol zriadený Kňazský seminár sv. Karola Boromejského v Košiciach dvomi subjektmi: po štátoprávnej stránke rektorom Univerzity Komenského v Bratislave a po cirkevnoprávnej stránke dekrétom diecézneho biskupa.

Dnes sa nám ani nechce veriť, že už ubehlo toľko rokov a že kňazský seminár a teologický inštitút a neskôr fakulta sú tu pre výchovu a vzdelávanie a pre potreby Košickej arcidiecézy. «

Prečo sme v Košiciach obnovili seminár?

SPRACOVAL: ŠIMON ŠKVARKO
FOTO: SEMINÁRNY ARCHÍV

Keď sa hovorí o obnove kňazského seminára v Košiciach, tak najviac sa skloňuje meno Mons. Alojza Tkáča. Bolo by obrovskou chybou, ak by sme práve tohto významného človeka, ktorý stojí za znovuo tvorením Kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Košiciach vynechali a neopýtali sa, ako to celé vnímal práve on.

Rok 2019 ≈

Emeritný arcibiskup Mons. Alojz Tkáč, iniciátor znovuo tvorenia kňazského seminára v Košiciach.

Prečo ste chceli aby sa seminár opäť otvoril?

Do roku 1994 bol interdiecézny seminár v Spišskej Kapitule, ktorého budovu sme obnovili spoločnými silami, a to diecézy Košická, Spišská a Rožňavská. Chodili tam pracovať naši veriaci na autobusoch, a to počas celého jedného roka.

A prečo sme obnovili seminár? No taký je zámer každého biskupa ak môže a my sme mohli, aby mal seminaristov vo svojej diecéze a v blízkosti katedrály v našom prípade v Košiciach. Budova seminára bola v dezolátnom stave. Prebrali sme ju po konzervatóriu a toto, čo sme robievali na Spiši pri obnove seminára

sme robili aj tu. Celá obnova Kňazského seminára začala v roku 1991/1992. Spomínam si presne na ten deň, keď som sa rozhodol, že práve do Košíc a do budovy kňazského seminára sa vrátim. Bola to vigília Narodenia Pána a ja som bol na návšteve u pátra Paňáka, ktorý bol u sociálnych sestričiek na Masarykovej ulici a keď som sa vracal zastal som na druhej strane oproti terajšiemu Kňazskému semináru a seminárnemu kostolu, a keď som sa zadíval

a keď som sa vracal zastal som na druhej strane oproti terajšiemu Kňazskému semináru a seminárnemu kostolu, a keď som sa zadíval na tento objekt povedal som si TAK TU SA VRÁTIME.

na tento objekt povedal som si TAK TU SA VRÁTIME. No a s vtedajším pánom rektorom Antonom Konečným sme začali budovu seminára opravovať. Celá oprava kňazského

seminára trvala šesť etáp. Každý rok bolo treba získať určité finančné prostriedky, a to okolo 20 000 000 Sk. Vďační som našim veriaci, ktorí poctivo chodili pra-

covat' pri obnove budov a potom nemeckej spoločnosti Kirche in Nott a samozrejme aj ďalším dobrodincom, a to biskupským konferenciám predovšetkým talianskej a americkej. No a zaujímavé bolo to, že zo Spiša prichádzal stále jeden ročník počnúc od roku

1994 kedy prvý ročník nastúpil a bol jediný v seminári. Na Spiši sa to zmenšovalo a v Košiciach sa to zväčšovalo. A takým Božím riadením sa stalo, že v roku 1995 bolo presne 50 rokov kedy zrušili všetky kňazské semináre v Československu a v roku 2000 boli vysvätení prví seminaristi, ktorí už v Košiciach absolvovali celé štúdium.

Aké ťažkosti boli s tým spojené?

Tak rozdelil by som to do nasledujúcich stupňoch. Po prvé, že bývanie seminaristov bolo takpovediac bojové. Netrpeli zimou, netrpeli hladom, lebo naši veriaci prinášali požíveň, teda rôzne potraviny, ktoré sami vypestovali či už zemiaky, kapustu, jablká a všetko možné, čo bolo treba do kuchyne. Takže núdzu netrpeli. Bývanie nebolo zlé, lebo zima im nebola a mali, kde spať no kultúrne to nebolo. No a ďalšia vec, ktorá bola problematická boli profesori, pretože my sme vtedy nemali profesorský zbor, taký aký by sa pri existencii teologického inštitútu žiadal. Problémom bolo, že sa vtedy nedalo študovať v zahraničí a získať katolícke tituly v tak krátkom čase sa nedalo. Tak môžem povedať, že na začiatku to naozaj bolo také provizórium. No ministerstvo školstva to akceptovalo a my sme patrili pod teologickú fakultu univerzity Komenského v Bratislave. Potom začal proces už neskôršie kedy sa inštitút osamostatnil od Spiša a v Košiciach bol inštitút postavený na vyššiu úroveň.

Ked' sa na seminár pozriete s dvadsaťpäťročným odstupom, uberá sa presne tým smerom ako ste chceli?

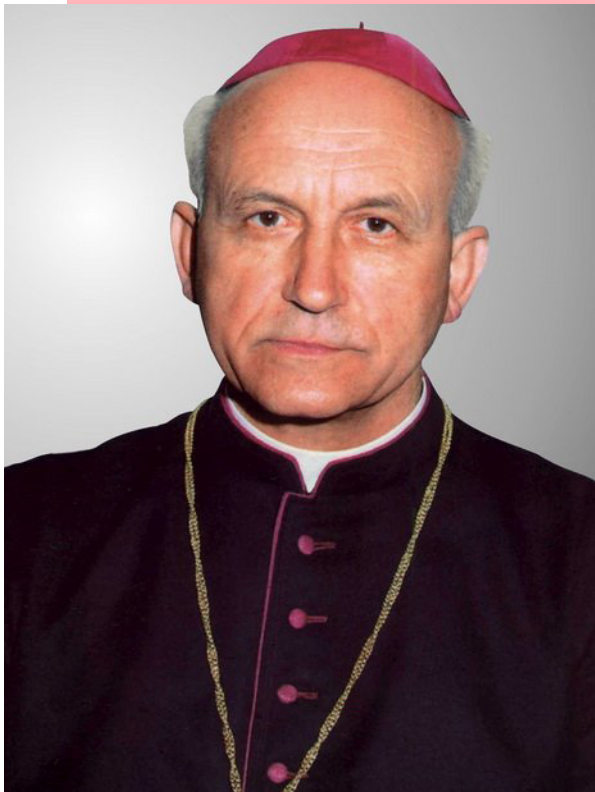
Po toľkých rokoch som naozaj rád, že som mohol toľkých kňazov vysvätiť. Je ich vyše tristo. A predpokladám, že títo kňazi, ktorí sú už v pastoraácii sú dobrými kňazmi. No a čo ma mrzí a z čoho som sklamaný je to, že okolo šty-

ridsať kňazov z kňazskej služby odišlo do civilných zamestnaní, a teda, že nechali kňazstvo. Toto je pre mňa veľmi bolestivé. Predpokladám, že terajší seminaristi sú usilovní študenti a samozrejme aj zbožný a ostáva nám nádej, že z nich budú dobrí kňazi. Prežili sme časy hektické najmä počas komunistickej totality a času normalizácie no aj teraz v čase slobody prichádzajú rozličné idey a názory, ktoré útočia na rodinu a morálne sféry, a tak povediac budúcim kňazom nezávidím. Drahí bohoslovci vydržte.

Každý štvrtok v týždni je môj deň za kňazov a seminaristov nech sú akýkoľvek a kdekoľvek a hlásia sa k našej Košickej arcidiecéze kedy všetky modlitby a všetko, čo robím obetujem za nich. «

Rok 1995 ≈

Mons. Alojz Tkáč, už ako arcibiskup-metropolita Košickej arcidiecézy.

Bol som pri obnove seminára

SPRACOVAL: MILOŠ JAKLOVSKÝ
FOTO: DODAL ANTON KONEČNÝ

Mons. Anton Konečný

Je profesorom teológie. Angažuje sa v ekumenickej oblasti. Bol prvým rektorom obnoveného Kňazského seminára svätého Karola Boromejského v Košiciach a takisto aj dekanom Teologickej fakulty Katolíckej univerzity. Dnes pôsobí v pastoračnej službe v Mukačevskej diecéze na Ukrajine vo farnosti Storožnica.

4.10.1994 sa konala slávnosť otvorenia kňazského seminára v Košiciach. Predchádzalo jej vyše ročné zvažovanie diecézneho biskupa Mons. A. Tkáča, ktorý práve mne zveril túto úlohu. Nebola to však iba obnova seminára, zlikvidovaného pred 45 rokmi, lebo vývoj priniesol začlenenie do sféry štátnych vysokých škôl – do Teologickej fakulty v rámci Univerzity Komenského v Bratislave a aj otvorenie štúdií pre katechetov a pre laikov. A tak poverenie obnovy seminára vyžadovalo ponajprv študovať predstavy Cirkvi o seminároch, ale i zákony reštitučné a školské, a to v štátnej i cirkevnej sfére. Znamenalo to i prakticky organizovať zbierky, dobrovoľné brigády a príspevky. Komplex seminára sú 4 domy, kostol sv. Antona a niekoľko nádvorí. Všetko bolo nutné opravovať. Vymysleli sme etapy, na začiatku sa zdalo, že ich bude 6, no nakoniec ich boli asi dvakrát toľko. Bolo potrebné naplno sa otvoriť zahraničiu – a to nielen ako prosebníci, ale i ako partneri, ktorých vynikajúcim bohatstvom boli početné povolania. Veľké úsilie bolo treba vynaložiť na odsun Konzervatória do inej budovy, čo sa dialo postupne a s Božou pomocou sa ukončilo r. 2000, keď na 50. výročie založenia v Dóme sv. Alžbety bola sv. omša, pri ktorej mladí umelci hrali a spievali a spolu sme sa modlili a ďakovali, že sa rozchádzame bez kontroverzií. Ďalšou a možno najnároč-

nejšou otázkou bolo nájsť vhodných kňazov, ktorí by sa popri vlastnej pastorácii dokázali pripraviť a začať riadnu vedecko – pedagogickú a výchovne – formálnu prácu v seminári a na teologickom inštitúte.

Teologické vzdelanie a duchovná formácia sú dve súčasti jednej prípravy na kňazstvo. Ak hovoríme o uplynulých 25 rokoch seminára, treba zdôrazniť, že v súčasnosti na Slovensku niet seminára bez zväzku s fakultou (semináre sú výchovne – pedagogické zariadenia fakulty). Aj obnova seminára v Košiciach bola zároveň úsilím o samostatnú teologickú fakultu. Po viacerých konzultáciách na Kongregácii pre katolícku výchovu bola pričlenená r. 2003 ku Katolíckej univerzite. Až vtedy a až tým aktom bola zavŕšená obnova teologických štúdií v Košiciach. Seminár a fakulta sú síce dve inštitúcie, ale obe sú naplno ukotvené v osobe toho istého diecézneho biskupa a krásne usmernené cirkevnými dokumentami (napríklad PDV) k spolupráci a spolupráci pre jeden, jediný, Boží a cirkevný cieľ.

K tomuto popisu v skratke by som rád pridať ešte pohľad s 25 ročným odstupom. V počiatkoch obnovy sa hlásilo do prvého ročníka aj cez 50 uchádzačov a z toho nám vyšla projekčná kapacita seminára na 150 miest... Prišli aj iné neočakávané zmeny, problémy a nebezpečenstvá, i tie globalizované. Ale prichádzala i Božia milosť a pomoc. Ona bola a je rozhodujúca, vždy nová a postačujúca. Mám radosť a česť jej vyjadriť obdiv, úžas a vďačnosť. «

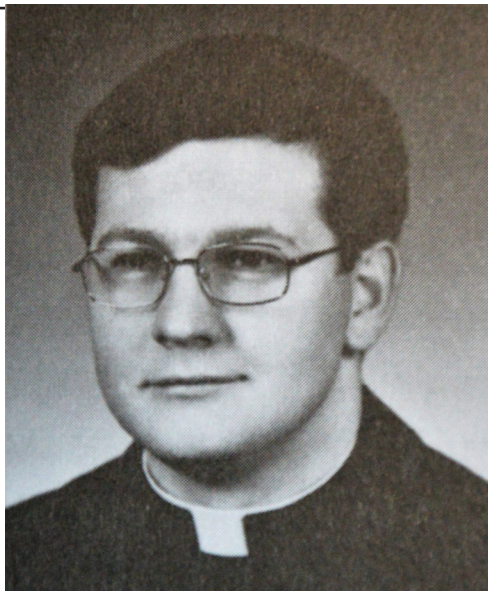
SPRACOVAL: VOJTECH TURKO
FOTO: SEMINÁRNY ARCHÍV

Spomienky na prvé roky

Na moje začiatky v kňazskom seminári si spomínam v spojení s príchodom svätého otca Jana Pavla II. V tomto roku 1995 som prišiel na prijímačky do kňazského seminára, ktorý bol už v plnej rekonštrukcii a príprave na pápežov príchod. Všade sa robilo, chodby boli rozbité, ale na druhom poschodí už to bolo zrekonštruované. Na prvom stretnutí sme boli už vo veľkej miestnosti, kde je dnes kaplnka. Vtedy to bola študijná miestnosť a mali sme psychotesty. Druhé stretnutie prebehlo v jednej malej izbičke s rektorom A. Konečným a špirituálom V. Zontákom. A pri poslednom stretnutí už seminár bol v plnej paráde a záverečné prijímačky na rektoráte s otcom arcibiskupom A. Tkáčom. Pamätám si tu otázku dodnes: „Kňazstvo je vzdialene od čašníctva - tak prečo chceš byť kňazom?“ Odpovedal som, že čašník obsluhuje ľudí a ja chcem slúžiť aj Bohu. Po zodpovedaní mi otec arcibiskup povedal: „Tak ťa prijímam s podmienkou. Po roku prehodnotíme tvoje štúdium a uvidíme, čo ďalej...“ Prijali ma a ja plnej vďačnosti a šťastia som sa tešil na prvý deň v seminári. Bolo to 19. septembra 1995 na sviatok svätého Januára. Na izbe sme boli štyria: Gabriel Rudy, Peter Juhás, Radovan Štapinský a ja. Vtedy sme ešte v seminári boli iba dva ročníky

Hneď o dva dni začali duchovne cvičenia, ktoré viedol otec špirituál Juraj Rendeš a bolo 29.9. slávnostné Veni Sancte. Kuchyňa a jedáleň bola na prízemí, sestričky kongregácie Božského Vykupiteľa nám varili a my sme mali rozdelené služby. Spomienky mi utkveli aj na potravinovú pomoc, ktorú nám prinášali z celej diecézy a k tomu každodenné brigády. Heslo: Modli sa, študuj a pracuj. Deň v seminári začínal 5.15 h. Potom ranné chvá-

Radoslav Gejguš, farár Jarovnice
Bohoslovec v rokoch 1995 až 2002

ly rozjímanie svätá omša a raňajky. Všetko bolo pre nás nové ako: silencium, partikulár, lektúra, skriptúra, punktá, a tak špirituáli sa nám začali venovať, aby sme pochopili, o čom ten celý seminár a teológia vlastne je. :)

Spomínam na profesorov, ktorí už nie sú medzi nami ako don Jozef Kočík - Filozofia, Magdaléna Rusková - Latinský jazyk a Stanislav Gurský - Gréčtina. Ďakujem všetkým profesorom, ktorí nám odovzdali svoju múdrosť a životné skúsenosti. Nezabudnuteľný ostal aj Mikulášsky večierok, kde sme to prehrali a otec arcibiskup to musel stopnúť slovami: „týmto číslom končíme“. Je ešte veľa toho (prvé zápočty, skúšky a i.), slov, spomienok ľudí a vzťahov, na ktoré by sa dalo spomínať, ale toto číslo by nestačilo na opis všetkého. Jednoducho ďakujem Bohu, predstaveným a spolužiakom, lebo oni tvorili celý seminár. «

VÝBER Z ARCHÍVU

SPRACOVAL: JÁN KOTLARČÍK
FOTO: SEMINÁRNY ARCHÍV

V tomto roku oslavujeme už celé štvrtstoročie fungovania nášho seminára. Je to dobrá príležitosť pripomenúť si, čo sa za tých 25 rokov udialo v našom seminári.

Ján Pavol II. pred budovou kňazského seminára na Hlavnej ulici
(Košice, 2. júl 1995)

V roku 1995 pápež sv. Ján Pavol II. navštívil počas pastoračnej návštevy Slovenska aj v Košice. Tu počas svätej omše svätorečil troch košických mučeníkov, povýšil košickú diecézu na arcibiskupstvo a otcovi arcibiskupovi Alojzovi Tkáčovi odovzdal pálium. Zavítal aj do priestorov nášho seminára, kde aj v jednej z miestností prespal.

Rok 2004 bol rokom, kedy sa toho v našej arcidiecéze udialo mnoho. Dvesté výročie od založenia košickej diecézy, sedemdesiate a osemdesiate jubileum otca arcibiskupa Alojza Tkáča a otca kardinála Jozefa Tomka a desiate výročie od založenia nášho seminára boli dôvody pre veľké oslavy. Odpoveďou na tri jubileá boli tri darčeky – biskupská vysviacka Mons. Stanislava Stolárika, potvrdenie Teologickej fakulty v Košiciach a vyhlásenie diecéznej synody.

2004

Dňa 22.1.2008 dostal náš seminár plnohodnotné duchovné srdce celej budovy i spoločenstva. V tento deň bola konsekrovaná seminárna kaplnka zasvätená sv. Karolovi Boromejskému. Hlavným svätiteľom bol otec arcibiskup Mons. Alojz Tkáč.

2008

Deň otvorených dverí 2. mája 2004 na Nedeľu Dobrého Pastiera. Pohľad z jedálne na nádvorie, kde dnes stojí Aula svätých Košických mučeníkov. V pravom zadnom rohu je dnes výťah a taktiež fasáda a okná sú už úplne nové. Autor snímky je neznámy. »

Čas

Čas plynie
a ty stojíš.
Čas na teba nepočká,
lebo nemá čas.

Keby mal čas čas,
tak by to nebol čas,
ktorý plynie.
Väčšinou náš čas
tlačí čas,
ktorý už nemáme.
A predsa je dosť času na to,
aby sme mali čas na všetko,
čo potrebujeme.

Čas si nestihneš kúpiť,
lebo on nemá čas.
Preto je čas dôležitý,
lebo sa už nevráti.
Čas je nebezpečný pre tých,
ktorí žijú zle.
Tak pamätaj, že čas ťa
nepočká.

Tadeáš Jacko

Víkendy vo farnostiach

SPRACOVAL: FRANTIŠEK HERMANOVSKÝ
FOTO: ARCHÍV BOHOSLOVCOV

1 ročník

• **S** povinnosťami, ktoré prichádzajú v seminári, prichádzajú aj príjemné veci. Jedna z takých to vecí je víkendovka. Je to čas, kde sa upevní ročníkové priateľstvo, kde človek spozná nové miesto, novú farnosť, nových ľudí...

Naša prvá víkendovka bola v poslednom čase známej farnosti našej arcidiecézy v Pavlovciach nad Uhom. V piatok po obede sme sa my - prváci spolu s naším o. špirituálom Jánom Dudičom vybrali do rodiska blahoslavennej Anky. Zo seminára sme utekali rovno do farského kostola Narodenia sv. Jána Krstiteľa, kde nás už čakal p. kaplán Rastislav Gönci. Sv. omšu slúžil za účasti detí. Po sv. omši sme veriacim predstavili náš seminár. Po tejto prezentácii, sme išli na faru, kde nás privítal p. farár Slavomír Bakoň. O. Slavomír nám porozprával, ako to funguje v ich farnosti. V sobotu po sv. omši sme sa vybrali na výlet na Ukrajinu. Na Ukrajinu sa k nám pridal aj o. Peter Schmotzer – kaplán vo Veľkých Kapušanoch. Po nákupoch sme navštívili o. Petra na jeho fare. Privítal a povzbudil nás aj o. dekan. Večer sme navštívili kostol vo Vy-

sokej nad Uhom, v rodisku Anky Kolesárovej. Samozrejme sme nemohli z našej návštevy vynechať Domček. V nedeľu sme sa rozdelili na sv. omše vo filiálkach - o. Ján, Ondro a ja sme išli na sv. omšu s o. Rastislavom do Stretavy. Janko a Dávid išli na sv. omšu s o. Tomášom (vicerektor Domčka) do Vysokej nad Uhom. Stretli sme sa až vo farskom kostole, kde veriacich povzbudil o. Ján a my sme sa rozlúčili a poďakovali farníkom. Po obede sme sa opäť rozprávali s duchovnými otcami o farskej pastorácii. Po tom sme poďakovali p. farárovi, ktorý musel odísť kvôli svojim povinnostiam. Pozreli sme si primície o. Rastislava, poďakovali sa aj jemu. Víkendovku sme zavřili modlitbou kompletória v seminárnej kaplnke.

Aj touto cestou by sme chceli poďakovať najskôr Pánu Bohu, potom o. Slavomírovi, o. Rastislavovi a všetkým veriacim v tejto krásnej farnosti. V neposlednom rade by sme chceli poďakovať aj o. špirituálovi Jankovi, že prijal naše pozvanie na našu prvú víkendovku. «

Čas od piatka, 8. novembra do nedele, 10. novembra patril oblúbenej víkendovke. Tentokrát sme sa vybrali na chatu na Hradisko neďaleko Prešova a víkendovkou nás sprevádzal otec vicektor Andrej Kačmár. V prvý deň sme navštívili farský kostol v Terni, kde sme na sv. omši predstavili náš kňazský seminár a zvlášť náš ročník. Po sv. omši nás miestny pán farár Imrich Revák a pán kaplán Peter Rusnák pozvali na večeru na faru, kde sme strávili veľmi príjemný čas. Nasledujúci deň sme si urobili výlet do Prešova, kde sme navštívili Múzeum ťažby soli na Solivare. Videli sme, ako sa oddávna v Prešove ťažila soľ a navštívili sme všetky objekty historického komplexu, počnúc šachtou Leopold, Četerňami, varňou František až po nedávno zrekonštruovaný sklad soli. Bol to pre nás zážitok a myslím si, že odteraz si každý z nás bude omnoho viac vážiť dar soli, ktorá je naozaj nad zlato. Po návrate sme mali sv. omšu s otcom vicerektorom v kaplnke na chate. Popoludní sme si boli pozrieť gréckokatolícky kostolík na Hradisku, kde sme mali možnosť vidieť nedávno zreštaurovaný ikonostas. Me-

dzitým spolubratia pripravili pirohy a pizzu na večeru a večer patril oddychu, spevu a hre na gitare a otec vicerektor nám prostredníctvom fotiek priblížil jeho nedávny pobyt v Rusku. Posledný deň patril návšteve filiálky vo Veľkom Slivníku, kde sme na sv. omši opäť predstavili náš ročník. Boli sme veľmi povzbudení zápalom veriacich do spevu. Po sv. omši sme sa pobalili a vybrali sme sa do Prešova do farnosti Krista Kráľa na Sekčove, kde pre nás miestni farníci pripravili skvelý obed. Popoludní nás sprevádzali kapláni Michal Pavlík a Lukáš Libák. Pozreli sme si tiež farský kostol Krista Kráľa na Sekčove a filiálny kostol sv. Františka Xaverského na Šalgovíku a zaspomínali sme si na kňazské začiatky otca vicerektora Andreja práve v tejto farnosti. Záver víkendovky patril krátkej návšteve u mňa doma keďže pochádzam práve z tejto farnosti. V závere musím povedať, že tento víkend bol pre nás skutočne časom oddychu, načerpania nových síl a sme veľmi vďační za všetky krásne stretnutia s kňazmi a farníkmi a tiež za ich srdečné prijatie. Myslíme na všetkých v našich modlitbách a tiež prosíme o modlitby za nás. Ďakujeme. «

2. ročník

Jazykový kurz v Nemecku

NAPÍŠAL: MATEJ FEČO

FOTO: TADEÁŠ JACKO

Počas leta 2019 sme sa zúčastnili kurzu nemeckého jazyka, ktorý sa konal 1. – 28. augusta na Univerzite v Heidelbergu. Kurz sme začali už o deň skôr, príchodom do Heidelbergu a následným ubytovaním na univerzitných internátoch, kde nám izby prenajali miestni študenti. Prvé dni kurzu boli sprevádzané úvodným privítacím ceremoniálom, kde nás privítal rektor Univerzity Karla Ruprechta a ostatní predstavení univerzity, úvodnými pohovormi, vstupnými testami a samozrejme spoznávaním mesta a okolia.

Náš každodenný program začínal sv. omšou o 7:30, v kaplnke kliniky sv. Alžbety, kde nám mieste rehoľné sestry umožnili duchovnú službu, po nej nasledoval presun do jednej z univerzitnej jedálne, kde sme spoločne raňajkovali. Následne sme sa premiestnili do učební kde prebiehalo to najpodstatnejšie, teda výučba nemeckého jazyka. Vyučovanie

bolo rozdelené do dvoch blokov po hodine a pol. Po skončení povinného vyučovania sme trávili čas opäť v univerzitných jedálňach, pri spoločných obedoch. Zároveň sme mali v poobedňajších hodinách možnosť zúčastniť sa rôznych workshopov a športových podujatí. A takto to bolo každý deň... ;) Víkendy sme mali samozrejme voľné, kedy sme mohli absolvovať exkurzie do rôznych zaujímavých miest Nemecka. Jeden z víkendov sme mali možnosť stráviť v bavorskom Denkendorfe, ďalší v hessenskom Wald-Michelbachu.

Okrem vedomostí nám tento kurz dal aj niečo iné, niekedy oveľa podstatnejšie, a to nové priateľstvá, keďže na tomto kurze s nami boli účastní ďalší dvaja bohoslovci zo Spiša a Nitry a taktiež dvaja slovenskí pátri premonštráti pôsobiaci v Strahove v Čechách.

Kurz bol ukončený záverečným testom, po ktorom sme sa rozlúčili so svojimi spolužiakmi a učiteľmi pri spoločných raňajkách. Potom sme vycestovali do našej domoviny.

Kurz sme absolvovali vďaka finančnej pomoci organizácie Ackermann, ktorý hradil celé náklady tohto kurzu. V rámci toho nás v jeden večer pozvali na večeru manželia Erich, ktorý je bývalým predsedom tejto organizácie, a Heidrun Pohlövi. Toto pozvanie bolo veľmi srdečné a milé, za čo sme veľmi vďační ! «

NAPÍŠAL: FRANTIŠEK BUJŇÁK

FOTO: OBÁLKA NOVÉHO CD

MÁME NOVÉ CD

1. Blahoslavený muž
2. Chváľ, svätý Jozef (J. Tomalak)
3. Blahoslavení (P. Běbenek)
4. Hymnus ku cti bl. Titusa Zemana (V. Dufka SJ)
5. Oslavujeme hviezdy jasné (M. Schneider-Trnavský)
6. Fuge (G. Neumann)
7. Hymnus ku cti bl. Anny Kolesárovej (V. Gurbaf, L. Gurbaf)
8. Vy, hrdinskí Krista mučeníci (M. Schneider-Trnavský)
9. Präludium (R. Wegner)
10. Spievajte Pánovi, aleluja (M. Frisina)
11. Otvorte Kristovi brány (M. Frisina)
12. Grand Choeur Triomphale, Op. 47 No. 2 (A. Guilmant)
13. Tota Pulchra (G. Catracchia OFM)
14. Totus Tuus (M. Wittal)
15. Salve Regina
16. Magnificat

„NEPREDAJNÉ“

Hárdy
STUDIO

SOZA
WT 0002-Z-231

KŇAZSKÝ SEMINÁR
SV. KAROLA
BOROMEJSKÉHO
V KOŠICIACH
2019

Schola Cantorum Cassoviensis má každý rok iné zloženie. V septembri 2017 prišlo do Scholy veľa hudobne nadaných bohoslovcov. Po roku intenzívnej spolupráce, viacerých koncertov, vystupovania na Festivale sakrálneho umenia v Košiciach, sme si povedali, že pri príležitosti 25 rokov od obnovenia Kňazského seminára v Košiciach, je vhodný čas na nahratie v poradí už tretieho CD Scholy cantorum Cassoviensis.

Projekt nového CD sme začali pripravovať v septembri 2018. Dlhý čas sme hľadali a vyberali piesne. Zvolili sme si tému oslavy Boha cez Jeho svätých. V posledných rokoch nám totiž Cirkev predkladá mnohých svätých, ktorí sú nám príkladom na ceste za Tým, ktorý jediný je Svätý (porov. Zj 15,4). Chceme opäť pripomenúť to, ako Boh konal v živote svätých.

Projekt nahrávania mal dve hlavné fázy: nahrávanie organu a nahrávanie spevov. Za výsledným efektom sedemdesiatich-dvoch minút pôsobivého spevu a hudby sú však dlhé hodiny nácvikov a nahrávania, čo si vyžaduje zrieknutie sa svojho voľného času v prospech spoločného cieľa. Robili sme síce to, čo nás baví, ale každý z nás vie, že vždy prídete do bodu, keď už nevládzete a musíte vynaložiť veľa úsilia, aby začatá práca bola dokončená kvalitne. Súčasťou nácvikov bolo aj víkendové sústredenie scholistov vo farnosti Dlhé nad Cirochou, kde sme mohli aj bližšie budovať naše spoločenstvo.

Nové CD ponúka viacero hudobných žánrov, od gregoriánskeho spevu až po tvorbu súčasných slovenských aj zahraničných autorov. Prajem Vám, aby ste nachádzali Pána pri počúvaní nášho nového CD tak, ako sme Ho našli my pri jeho tvorbe. «

Služba infirmaristu

FOTO: ŠIMON ŠKVARKO

Dávid Černiga

Dominik Maruša

„Na lôžku bolesti Pán mu pomoc poskytnie, v chorobe sníme z neho všetku slabosť.“ (Ž 41,4)

Služba infirmaristu je služba, ktorá sa v kňazskom seminári dedí z roka na rok. Túto službu prijímajú vždy dvaja bohoslovci prvého ročníka. Tento rok ako prváci sme to prijali ja spolu s Dominikom. Našou úlohou je starať sa o našich spolubratov bohoslovcov. Prvá časť našej služby sa koná, keď niekto niečo potrebuje z liekov. My ako infirmaristi bývame spolu na jednej izbe a bohoslovci už vedia, kde treba klopať, ak ich niečo bolí alebo potrebujú lieky, prípadne treba zmerať tlak či teplotu. Toto je služba infirmaristu.

Ak bohoslovec ochorie a užíva antibiotiká alebo je lekárom určený na lôžko, tak vtedy nastupujeme my infirmaristi. V seminári máme určenú časť budovy pomenovanú ako „INFIRMÁRKA“. Do tejto časti príde bohoslovec so svojimi vecami, ktoré si zbalí na výlet o pár chodieb ďalej od svojej izby.

Našou úlohou je pripraviť posteľ chorému a postarať sa, aby mal všetko, čo potrebuje.

Ráno diakon alebo akolyta (bohoslovec, poverený rozdávaním Eucharistie) po sv. omši zanesie Eucharistiu chorému bohoslovcovi, ktorý už čaká v určenej miestnosti, aby prjal Ježiša do svojho srdca.

Aj keď chorému väčšinou nechutí jesť, my sme tí, ktorí prinesú chorému spolubratovi raňajky, obed a večeru. Keďže chorý nemôže chodiť na svoju izbu či vychádzku, tak vždy sa pýtame či si niečo neprosí kúpiť alebo priniesť zo svojej izby.

Našou úlohou je spríjemniť mu čas pobytu na infirmárke, kde je človek sám. No ale ako aj niektorí hovoria: „Dobre sa tam odychuje a študuje“...

Najväčšou radosťou infirmaristov je, keď je infirmárka prázdna a všetci sú zdraví. «

SLUŽBA NÁSTENKÁRA

Šimon Mesarč

Má ich skoro každá škola, každý úrad, či verejná inštitúcia – nástenky a nástenkárov; a medzi týmito inštitúciami nechýba ani náš kňazský seminár. Aj my v seminári máme osobu, ktorá pripína, lepí, pripevňuje rôzne informačné dokumenty, zoznamy, oznamy, plagáty rôznych akcií; na zverené nástenky – a som ňou práve ja – seminárny nástenkár.

Hoc v dnešnej – stále modernejšej dobe,

prevládajú skôr „virtuálne nástenky“, my zostávame verní „starej klasike“ v podobe korkovej nástenky so špendlíkmi, na ktorej potrebné a aktuálne informácie „visia“, aj keby nastal výpadok prúdu, či internetu.

V priestoroch kňazského seminára som správcom troch násteniek, na ktorých je mojou povinnosťou aktualizovať oznamy. V praxi to znamená: čo už nie je platné – zvesiť a zahodiť; a čo je nové – vyvesiť. Napríklad v nedeľu večer náš ceremoniár vyhlási liturgický prehľad a služby na nasledujúci týždeň, odovzdá mi tieto informácie na papieri a mojou úlohou je, podobne ako úlohou rýchlych poslov v Knihe Ester: ísť, zaniešať oznamy a vyvesiť ich (porov. Est 8,14) na nástenky, aby si spolu bratia mohli prezrieť aktuálne informácie, svoje služby... a ďalší deň už „normálne fungovať“. Táto práca – práca nástenkára – je vďačnou, potrebnou a neraz i obetavou prácou, najmä vtedy, keď moje prsty neraz pocítia ostré špendlíka. Ako posol, prinášam nové informácie, na ktoré už iní niekedy netrpezlivo čakajú. Vďaka tejto mojej práci – sa ďalší dozvedajú rôzne noviny a dôležité zmeny (napr. na nástenky sa pripínajú aj mnohé jednorazové zmeny v seminárnom programe dňa, rozpis žalmistov, zoznamy rôznych služieb na jednotlivé kalendárne dni). Samozrejme, na našich nástenkách nesmie chýbať jedálny lístok, na ktorý sa často, počas týždňa, zahľadí mnoho párov maškrtných očí.

Veď aj vďaka nástenkám a nástenkárom sme vždy v obraze a vieme, čo sa deje. «

SÚŤAŽ

OSEMSMEROVKA

PRIpravil: JAROSLAV GROCKÝ

Drahí čitatelia, aj v tomto čísle časopisu Boromeo vám prinášame súťaž. Pre zapojenie sa stačí odpovedať na otázku: **Prečo Pán Ježiš ustanovil apoštolov?** Odpoveď sa dozviete, keď správne vyriešite osemsmеровku. Správnu odpoveď spolu s vašimi kontaktnými údajmi nám zašlite na e-mailovú adresu:

casopisboromeo@gmail.com, alebo poštou na:
Časopis Boromeo,
Kňazský seminár,
Hlavná 91,
042 03 Košice

a to najneskôr do stredy,
15. januára 2020

Zo všetkých správnych odpovedí vyžrebujeme troch z vás, ktorí budú odmenení vecnými cenami. Mená výhercov uverejníme na internetovej stránke www.kske.sk, ako aj na facebooku na stránke Kňazský seminár sv. Karola Boromejského. Veľa šťastia!

B	O	H	O	S	L	O	V	E	C	CH	P	O	V	Í
O	M	U	K	I	T	U	E	D	E	P	O	R	P	N
L	A	L	S	Ť	S	K	R	I	P	T	Ú	R	A	E
I	K	Ô	Ň	I	A	B	Z	I	S	K	K	P	Ý	V
CH	A	T	Y	L	O	K	A	A	B	O	Y	R	B	A
I	S	T	E	S	M	O	I	L	N	Š	Á	E	R	T
A	K	DZ	Á	CH	Y	V	T	T	I	I	T	F	E	S
S	O	K	N	O	D	Š	O	I	V	C	K	E	K	D
F	A	K	U	L	T	A	T	E	C	E	N	K	T	E
N	N	O	K	A	I	D	R	R	Í	O	U	T	O	R
O	E	M	O	R	O	B	I	S	K	U	P	M	R	P

AKOLYTA – BISKUP

– BOHOSLOVEC – BOROMEO – BREVIÁR – DIAKON – DYM – FAKULTA – CHORÝ –
 ISTE – IZBA – KONTO – KOŠICE – KÔŇ – OKNO – POCIT – PREDSTAVENÍ – PREFEKT
 – PROPEDEUTIKUM – PUNKTÁ – REKTOR – SCHOLA – SKRIPTÚRA – ŠTRK – TIKÁŤ –
 VYCHÁDZKA – ZISK

VTIPY

Dvere sa zatvárajú a električka sa chystá na odjazd zo stanice. K električke však dobieha zadýchaný muž a zúfalo volá:
 - Prosím vás, počkajte na mňa, inak nestihnem prácu!
 Cestujúci sa prihovárajú u vodiča a ten čaká na oneskorenia. Pán nastúpi, zatvoria sa dvere, električka sa rozbehla a pán vraví:
 - Dobrý deň, kontrola cestovných lístkov.

Kúpil som si nový notebook a nechal som ho vedľa postele na podlahe.
 Druhý deň si ho všimla babička, ale myslela si, že je to váha...
 Výsledok: babička váži 700 eur.

Najväčší odborníci z oblasti dostali zákernú otázku:

- Koľko je 2x2?

Strojár vytiahol logaritmické pravítko, chvíľu s ním laboroval a potom povedal:

- Je to 3,99

Fyzik nahliadol do tabuliek, vložil problém do svojho počítača a po chvíli oznamuje:

- Výsledok leží medzi 3,98 a 4,02.

Matematik sa chvíľu sústreďí a nevníma vôbec nič okolo a potom vraví:

- Odpoveď neviem, ale som si istý, že existuje. Filozof:

- Čo tým myslíte 2x2?

Logik:

- Prosím, definujte 2x2 presnejšie.

Účtovník zavrel všetky okná a dvere, opatrne sa rozhlídal a pýta sa:

- A koľko chcete aby to bolo?

ostaň

v spojení s nami online

Kňazský seminár sv.
Karola Boromejského

www.kske.sk

